

Minister Infrastruktury

Znak pisma: DTK-8.054.35.2025
Warszawa, 30 maja 2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 9462 Posłów na Sejm RP: Pana Michała Moskala, Pana Andrzeja Adamczyka, Pana Mariusza Błaszczaka i Pana Dariusza Stefaniuka, z dnia 24 kwietnia 2025 roku, w sprawie *planów dotyczących ogłoszenia przetargu na usługi przewozowe kolejną w ramach public service contract (PSC) w kontekście planowanej liberalizacji rynku kolejowego po 2030 r.*, przedstawiam poniższe informacje.

Skutkiem realizacji tzw. IV Pakietu Kolejowego ma być otwarcie rynku kolejowych przewozów pasażerskich na konkurencję. Liberalizacja po 2030 r. oznacza przede wszystkim kontraktowanie usług publicznych w ramach konkurencyjnej procedury przetargowej (reguła), z nielicznymi wyjątkami zastosowania bezpośredniego powierzenia (wyjątki od reguły).

W związku ze zmianą przepisów rozporządzenia (WE) nr 1370/2007¹, w ramach tzw. IV Pakietu Kolejowego, organizatorzy publicznego transportu zbiorowego w transporcie kolejowym mogli zawierać umowy o świadczenie usług publicznych (umowy PSC - Public Service Contract) w trybie bezprzetargowym do 24 grudnia 2023 r. (art. 8 ust. 2). W przypadku umów PSC (Public Service Contract) zawartych między dniem 3 grudnia 2019 r. a dniem 24 grudnia 2023 r. okres ich obowiązywania nie może przekroczyć 10 lat.

W dniu 31 grudnia 2020 r. minister właściwy do spraw transportu, jako organizator międzywojewódzkich i międzynarodowych kolejowych przewozów pasażerskich, zawarł z PKP Intercity S.A., w trybie bezpośredniego powierzenia, Umowę Ramową o świadczenie usług publicznych w zakresie międzywojewódzkich i międzynarodowych kolejowych przewozów pasażerskich. Umowa Ramowa obowiązuje od 1 stycznia 2021 r. do końca rocznego rozkładu jazdy (RRJ) 2029/2030, tj. ok. 10 lat. W konsekwencji oznacza to konieczność przeprowadzania przez ministra właściwego ds. transportu przetargu/przetargów na podstawie ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych w celu zawarcia nowej/nowych umów PSC od grudnia 2030 roku.

¹ Rozporządzenie (WE) nr 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczące usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70 w brzmieniu nadanym rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2338 z dnia 14 grudnia 2016 r. zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1370/2007 w odniesieniu do otwarcia rynku krajowych usług kolejowego transportu pasażerskiego (tekst mający znaczenie dla EOG).

Biorąc pod uwagę złożoność ww. procedury oraz konieczność zachowania odpowiedniego czasu dla przewoźnika na przygotowanie się do świadczeniu przewozów od momentu podpisania umowy do momentu rozpoczęcia świadczenia przewozów, przetargi powinny być ogłoszone kilka lat przed wygaśnięciem aktualnie obowiązującej Umowy Ramowej, tj. w 2027 r. Na podstawie aktualnego harmonogramu, ogłoszenie przetargu/przetargów o świadczenie dalekobieżnych kolejowych przewozów pasażerskich zostało wstępnie zaplanowane na III kwartał 2027 r.

Najpóźniej rok przed rozpoczęciem procedury przetargowej opublikowane zostanie ogłoszenie w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej o zamiarze udzielenia zamówienia prowadzącego do zawarcia umowy PSC (art. 7 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1370/2007).

Zakres świadczonych usług przewozowych przez ministra właściwego do spraw transportu obejmuje całą Polskę i dotyczy międzywojewódzkich i międzynarodowych kolejowych przewozów pasażerskich. Biorąc pod uwagę ww. zasięg przewozów, na potrzeby postępowania przetargowego planuje się dokonać podziału na pakiety przetargowe, których kształt i zakres będzie przedmiotem dalszych analiz, tak aby w każdym pakiecie mógł wystartować więcej niż 1 oferent.

Konkurencyjna procedura wybierania operatora/operatorów i nadzorowanie wykonania zawartej umowy/umów PSC wymagają realizacji wielu złożonych zadań, np. opracowania siatki połączeń kolejowych, opracowania oferty przewozowej i taryfowej, wyliczenia zapotrzebowania na rekompensatę z budżetu państwa, konstrukcji pakietów przetargowych, konsultacji z rynkiem przewoźników, przygotowania dokumentacji przetargowej, badania i analizy popytu w zakresie ruchu pasażerskiego, planowania i zarządzania taborem, monitorowania realizacji zadań wynikających z umowy/umów PSC.

W związku z tym, resort infrastruktury prowadzi działania w celu powołania nowej struktury, tzw. Krajowego Zarządu Transportu (KZT), która zapewniłaby wsparcie merytoryczne oraz operacyjne dla ministra właściwego do spraw transportu w zakresie organizacji i nadzoru nad transportem zbiorowym w międzywojewódzkich i międzynarodowych kolejowych przewozach pasażerskich. Zatem, nowa jednostka byłaby odpowiedzialna za wsparcie procesu planowania, organizacji i zarządzania publicznym transportem zbiorowym w związku z planowaną liberalizacją rynku kolejowego po 2030 r. Biorąc pod uwagę zdolność do organizacji i realizacji zadań ww. struktury, do pełnienia funkcji KZT wybrane zostało Centrum Unijnych Projektów Transportowych (CUPT). Na korzyść CUPT przemawia gotowość struktur tego podmiotu do szybkiego i sprawnego przeprowadzenia postępowań przetargowych oraz zbudowania kompetencji w zakresie zarządzania publicznym transportem zbiorowym. CUPT posiada również wieloletnie doświadczenie i skuteczność w realizowanych do tej pory zadaniach publicznych związanych z obsługą Funduszy Europejskich, w tym w zakresie transportu kolejowego. Aktualnie prowadzone są prace organizacyjno-legislacyjne w zakresie docelowej struktury KZT.

Dlatego, przetargi będą przygotowywane i przeprowadzane przez KZT, obecne CUPT, we współpracy z ministrem właściwym ds. transportu. Planowane jest przeprowadzenie przez KZT konsultacji publicznych (konsultacje z rynkiem), m. in. z potencjalnymi przewoźnikami i marszałkami województw jako ustatutowymi organizatorami wojewódzkich kolejowych przewozów pasażerskich, przed zakończeniem prac nad dokumentacją przetargową. Takie podejście będzie również ułatwiać operatorom składanie ofert w ramach postępowania. Natomiast procedura konkurencyjnego przetargu musi być otwarta dla wszystkich podmiotów, sprawiedliwa i zgodna z zasadami przejrzystości i niedyskryminacji. Dlatego procedura przetargowa będzie przygotowana i prowadzona zgodnie z wymogami prawa krajowego i unijnego.

W celu prawidłowego przygotowania się do przetargów resort infrastruktury koordynuje aktualnie prace w zakresie konsultacji branżowych i z regionami, np. w ramach Horizontalnego Rozkładu Jazdy Pociągów (HRJ), celem rozeznania możliwości i oczekiwań rynku. Konsultacje te będą ważnym źródłem informacji dla organizatora przy opracowywaniu szczegółowych kryteriów oceny ofert oraz wymagań formalnych dla firm startujących w przetargu.

Ponadto, biorąc pod uwagę opracowany przez resort infrastruktury harmonogram liberalizacji rynku kolejowego po 2030 r., planowane jest podpisanie umów z przewoźnikami kolejowymi na ok. 2 lata przed rozpoczęciem świadczenia usług przewozowych. Realizacja umowy o świadczenie usług publicznych może być zatem poprzedzona tzw. „fazą mobilizacji”, podczas której podmiot świadczący usługi publiczne przygotowuje się do rozpoczęcia przewozów.

Proces przygotowania się do „otwarcia” dalekobieżnych usług kolejowych na konkurencję jest niewątpliwie dużym wyzwaniem organizacyjnym dla organizatora. Celem jest jednak wzmocnienie publicznego transportu zbiorowego poprzez zbudowanie konkurencyjnej oferty przewozowej oraz wybór operatora spełniającego określone wymogi i zapewniającego odpowiednią jakość usług.

Łączę wyrazy szacunku,

z upoważnienia Ministra Infrastruktury
Piotr Malepszak
Podsekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/